

1. Doplňte vynechané písmená i, í, y, ý.

Posledn_m pozostatkom siedm_ch starovekých divov sveta sú tri veľké p_ramídy pri Gíze. V ich bl_zkosti sú ob_čajne ľudia sklaman_. Už z diaľk_ sa v_noria ich obr_sy, ako ich poznáme z hodín dejepisu. Pri nich sa človek cíti ako trpaslík. Ľudia, ktor_ ich postavil_, ver_li v posmrtn_ život podobn_ pozemskému. Boli to posmrtné ob_dlia kráľov, ktor_ch považovali za bohov. Svet, v ktorom mal_ žiť po smrti, mal b_ť rovnako pohodln_, ako bol ich pozemsk_ život. Mali b_ť nedob_tn_mi úkr_tm_ pre ich mumifikované telá a hrobovú v_bavu. Gízske pohreb_sko stráži Sfinga. Nebolo a niet na svete soch_, ktorá by ju prev_šovala rozmerm_.

Ukážka 1

Marián Kováčik: Večerný sonet

Túlali sme sa poza mesto sami

Obaja trochu láskou sklamaní

Belasý večer obväz []

Prikladal ako mäkké ruky mamy (1)

Keď súmrak sčernie ako tvoje vlasy

Ďaleké okná vietor spánku []

Hviezdy sa cudne mrakmi zahalia (3)

Po dlhých týždňoch zase hlas tvoj známy

Čítame naše nové []

To vtedy nikto nesmie cigániť

Ak potulky sa končia rozlúčkami (2)

Nemaj mi za zlé že som nedovravel

A že len rosa rozsypaná v tráve

Vo vlasoch sa ti jagala (4)

K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy 02 – 05.

2. V ktorej z možností sú slová, ktoré treba dosadiť na zvýraznené miesta v básni v uvedenom poradí?

- a) ma mámi, romány, zjasí
- b) ma mámi, zoznamy, zhasí
- c) na rany, zoznamy, zjasí
- d) na rany, romány, zhasí

3. Ktoré tvrdenie o básni je nepravdivé?

- a) Je to báseň o vlasti.
- b) Je to sonet.
- c) Je to lyrická báseň.
- d) Je to báseň o láske.

4. V ktorej vete sa nachádza sloveso v minulom čase a podmieňovacom spôsobe?

- a) Nuž nemaj mi za zlé, že som ti to nedovravel.
- b) Ak by sa naše potulky končili raz rozlúčkami.
- c) A chladná rosa by sa ti bola vo vlasoch jagala.
- d) Túlili sme sa tmavým mestom celkom sami.

5. V ktorej z možností sú správne určené básnické prostriedky:

belasý večer ako mäkké ruky mamy – vietor spánku – hviezdy sa cudne mrakmi zahalia?

- a) prirovnanie, personifikácia, epiteton
- b) personifikácia, epiteton, metafora
- c) personifikácia, metafora, prirovnanie
- d) prirovnanie, metafora, personifikácia

6. V ktorej z možností je správne uvedená výslovnosť?

- a) vtág hlasno, vsetko, ťašký, obrovské
- b) fták hlasno, fsetko, ťažký, obrouské
- c) fták hlasno, vsetko, ťažký, obrovské
- d) ftág hlasno, fsetko, ťašký, obrouské

7. Utvorte z neurčitku sloviess slovesá v 3. osobe množného čísla.

- a) trávit' -
- b) súdit' -
- c) ľúbit' -

8. Určte slohový útvar nasledujúcej ukážky:

Pozývame Vás na slávnostnú akadémiu, ktorá sa uskutoční dňa 27. júna 2014 o 17.00 hod. vo vestibule školy pri príležitosti 20. výročia jej vzniku. S pestrým kultúrnym programom sa Vám predstavia žiaci všetkých ročníkov.

Tešíme sa na Vašu účasť.

- a) správa
- b) pozvánka
- c) inzerát
- d) rozprávanie

9. Aký druh rýmu použil autor v nasledujúcej ukážke?

Tak podvedome hľadá azyl

syn, produkt našej réžie.

Sme hrdí, že sa nepokazil.

Veríme, že to prežije.

(Ján Štrasser: O synovi)

- a) združený
- b) obkročný
- c) striedavý
- d) prerývaný

10. Určte, v ktorej z možností sú uvedené iba spisovné slová a spojenia slov.

- a) krb, pečiatka, v priebehu hodiny, hudba k tancu a pohode
- b) kozub, pečiatka, v priebehu hodiny, hudba do tanca a na pohodu
- c) krb, pečiatka, behom hodiny, hudba k tancu a pohode
- d) kozub, razítko, behom hodiny, hudba do tanca a na pohodu

11. V ktorej z viet je použitá nesprávna predložková väzba?

- a) Má predpoklady pre túto činnosť.
- b) Išiel do obchodu po chlieb.
- c) Pre chorobu nemohol prísť.
- d) Myslím, že na začiatok to stačí.

12. Ktorý zo zápisov priamej reči je správny?

- a) „Opakujem si pravopis,“ povedal Ferko „a potom pomôžem sestre.“
- b) „Opakujem si pravopis“ povedal Ferko „a potom pomôžem sestre.“
- c) „Opakujem si pravopis,“ povedal Ferko, „a potom pomôžem sestre.“
- d) „Opakujem si pravopis.“ povedal Ferko, „a potom pomôžem sestre.“

13. V ktorej z viet sa nachádza častica?

- a) Prišli aj jedni, aj druhí.
- b) Aj úsmev mu preletel tvárou.
- c) Ak chceš, pomôžem ti.
- d) Okrem detí sa stará o rodičov.

14. V ktorej skupine slov sú správne uvedené tvary podstatných mien v zátvorkách?

(Model) rodinných domov sú s komfortne riešeným podkrovím a strechou. V (interiér) záleží na každom (detail). Návštevníci obdivujú (luster) a pastelové farby stien.

- a) modely, interiéri, detaile, lustre
- b) modeli, interiére, detaili, lustry
- c) modele, interiéri, detaili, lustre
- d) modely, interiére, detaile, lustry

15. Ktoré pomnožné podstatné mená sa skloňujú podľa rovnakého skloňovacieho vzoru?

- a) dverami, Vianoc, kúpele, novinám
- b) hrabiel', Tlmače, nohavíc, dostihov
- c) husle, nožníc, kachliach, saní
- d) ústam, (o) Lukovištiach, okuliare, v Kútoch

16. Utvorte zo základného tvaru podstatných mien podstatné mená v lokáli jednotného čísla.

- a) pilier -
- b) kufor -
- c) vietor -

17. Utvorte správny tvar prídavného mena.

- a) Francúzsko -
- b) Paríž -
- c) Monako -

18. Doplňte veľké alebo malé písmená:

_stava _lovenskej republiky, _eľká _ritánia, _everná _merika, _ýchodné Slovensko,
_strov nádeje, _ratislavský hrad, _lica mieru, _ámestie Ludovíta Štúra, _ianočné sviatky

Ukážka 2

Ako ovládame cudzie jazyky

Výsledky prieskumu ovládania cudzích jazykov vyvolali v Európskej únii veľký rozruch. Čísla boli alarmujúce. Štúdia ukázala, že iba polovica obyvateľov eurozóny ovláda jeden cudzí jazyk.

Najlepšie sa dohovoria obyvatelia Luxemburska. Skoro všetci obyvatelia krajiny sú minimálne bilingválni. Aj v škandinávskych a pobaltských krajinách ovláda aktívne dva jazyky okolo 90 percent obyvateľov. Vo Veľkej Británii, Portugalsku a Španielsku ovláda jeden cudzí jazyk približne 36 percent obyvateľov. Ukázalo sa, že angličtinu používa ako druhý jazyk až jedna tretina obyvateľov Európskej únie. Hneď za ňou nasleduje nemčina, ktorá len o chl p prebehla francúzštinu. (Pravda, 26.09.2005 - upravené)

K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy 19 – 25.

19. Aký slohový postup prevláda v ukážke 2?

- a) informačný
- b) opisný
- c) rozprávací
- d) výkladový

20. Ktoré z uvedených slovných spojení má rovnaký význam ako zvýraznené slovné spojenie v uvedenej vete z ukážky 2?

*Výsledky prieskumu ovládania cudzích jazykov vyvolali v Európskej únii **veľký rozruch**.*

Výsledky vyvolali

- a) nezáujem.
- b) riešenie situácie.
- c) nadšenie.
- d) znepokojenie.

21. Takmer všetci obyvatelia Luxemburska sú bilingválni.

Z uvedeného tvrdenia vyplýva, že

- a) takmer všetci obyvatelia Luxemburska ovládajú aktívne dva jazyky.
- b) takmer všetci obyvatelia Luxemburska ovládajú materinský jazyk.
- c) takmer všetci obyvatelia Luxemburska ovládajú aktívne tri jazyky.
- d) takmer všetci obyvatelia Luxemburska neovládajú cudzí jazyk.

22. V ktorej možnosti je správne vytvorené pomenovanie obyvateľa Luxemburska?

- a) Luxemburčanec
- b) Luxemburčan
- c) Luxemburkan
- d) Luxemburkanec

23. V ktorej možnosti sú všetky slová napísané správne?

- a) devädesiatdeväť, tridsaťšesť, dvadcaťdeväť
- b) deväťdesiatdeväť, tridsaťšesť, dvadsaťdeväť
- c) deväťdesiatdeväť, tritcaťšesť, dvatcaťdeväť
- d) deväťdesiateväť, tritsaťšesť, dvatsaťdeväť

24. V ktorej možnosti je správne určená nasledujúca veta?

Štúdia ukázala, že iba polovica obyvateľov eurozóny ovláda jeden cudzí jazyk.

- a) jednoduchá dvojčlenná veta
- b) jednoduché priraďovacie súvetie
- c) jednoduchá jednočlenná veta
- d) jednoduché podrad'ovacie súvetie

25. V ktorej možnosti je správne uvedený druh, gramatické kategórie a vzor zvýrazneného prídavného mena v nasledujúcej vete?

Výsledky prieskumu ovládania cudzích jazykov vyvolali v Európskej únii veľký rozruch.

- a) vzťahové prídavné meno, ženský rod, jednotné číslo, lokál, pekný
- b) vzťahové prídavné meno, ženský rod, jednotné číslo, genitív, cudzí
- c) privlasňovacie prídavné meno, ženský rod, jednotné číslo, datív, pekný
- d) akostné prídavné meno, ženský rod, množné číslo, akuzatív, pekný